

MENU

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği: "İnsana yaraşır bir yaşlılık için bağımsız yaşamı destekleyen politikaların geliştirilmesi önemlidir"

"Kadınlar yaşlılıkta yoksulluğa itiliyor"

30.09.2025 14:31

🔗Bağlantıyı Kopyala

(ANKARA)- Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin (CEİD), Yaşlılık ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması 2021-2024 Güncellemesi"nde, Türkiye'de özellikle yaşlı kadınların ekonomi ve sağlık alanlarında erkeklere oranla daha dezavantajlı olduğu ve yoksulluğa itildiği belirtilerek, "İnsana yaraşır bir yaşlılık için yaşlıları kendi yaşamlarının öznesi olarak gören ve

bağımsız yaşamı destekleyen politikaların geliştirilmesi önemlidir. Bu politikaların, savunuculuk yapan sivil toplum kuruluşlarının katkısıyla, yerel yönetimlerden başlayarak hükümet düzeyinde hayata geçirilmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır" dedi.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen "CEİDizler Projesi" kapsamında Dr. Gülçin Con Wright'ın hazırladığı "Yaşlılık ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması 2021-2024 Güncellemesi"nde, TÜİK verileri doğrultusunda Türkiye'de yaşlı nüfusun mevcut durumu incelendi.

Yapılan incelemeye ilişkin CEİD tarafından yapılan açıklamada, yaşlı nüfusunun toplam nüfusa oranının ilk kez 2023'te aşıldığına dikkat çekilerek, TÜİK'in verilerine göre 2020'de yüzde 9,5 olan oranın 2023'te yüzde 10,2'ye, 2024'te ise yüzde 10,6'ya ulaştığına vurgu yapıldı.

1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'nün bir süre kutlandığı hatırlatılan açıklamada, ancak ülkelerin nüfusun yaşlanmasına hazır olup olmadığı, yaşlı nüfusun farklı beklentilerinin ve ihtiyaçlarının yetkili makamlara ulaştırabilip ulaştırılmadığı; yaşlı nüfus grup politikaların yeterli olup olmadığı, ihtiyaçların revize edilip edilmediği sorularının cevaplanması gerektiğinin önemine dikkat çekildi.

TÜİK'in 2021-2023 verilerine göre, Türkiye'de kadınların doğumda beklenen yaşam süresinin 80 yıl, erkeklerin ise 74,7 yıl olduğunun belirtildiği açıklamada, "sağlıklı yaşam süresi"ne de dikkat edilmesi gerektiği ifade edildi. Bu kapsamda doğumda beklenen sağlıklı yaşam süresinin erkekler için 59 yıl, kadınlar için ise bu sürenin 56,3 yıla düştüğü aktarıldı.

"Yaşlı kadınlar, yaşamlarının ciddi bir kısmını sağlıklı geçiriyorlar"

Sağlık durumunda da yaşlı kadınların sadece 16,5'nini kendi sağlık durumunu "iyi" olarak tanımladığını, erkeklerde bu oranın yüzde 27,5'e çıktığı, 2022 verilerine göre yaşlı kadınlardaki obezite oranı yüzde 36,4, erkeklerdeki oranın yüzde 18,3 olduğu kaydedilen açıklamada, "Kadınlar erkeklere göre daha uzun

yaşıyorlar ama yaşamlarının ciddi bir kısmını sağlıklı geçiriyorlar” değerlendirmesi yapıldı.

Ekonomik tablonun yaşlılar için endişe verici olduğunun aktarıldığı açıklamada, yaşlı kadınlar arasındaki yoksulluk oranının 2022’de 15,4, 2023 ‘te yüzde 22,4’e yükseldiği; yaşlı erkeklerde de bu oranın 2022’de yüzde 12,8 iken 2023’te yüzde 20,7’ye yükseldiği belirtildi. Raporda, şu ifadeler yer verildi:

“Kadınlar yaşlılıkta yoksulluğa itiliyor”

“Yaşlı kadınlarda yoksulluğun daha çok olması, hayat boyu biriken dezavantajların yaşlılık dönemindeki somut bir yansıması. Yaşlı kadınların yüzde 19,9’u okuma yazma bilmezken, bu oran erkeklerde sadece yüzde 3,3. Eğitim hakkına erişememe, yaşamları boyunca üstlendikleri karşılıksız bakım sorumlulukları, çalışma hayatına ve sosyal hayata daha az katılma, kayıt dışı çalıştırılma ve emeklilik sistemine yeterince dahil olamama gibi nedenler kadınları yaşlılıkta yoksulluğa itiyor.”

Açıklamada, 2024 verilerine göre yaşlı kadınların yüzde 45,7’sinin eşinin vefat etmesi, bu oranın yaşlı erkeklerde yüzde 10,8 olmasının nedeninin, toplumsal normlara göre erkeklerin eş kaybından dolayı yeniden evlenme olasılığının daha yüksek olmasıyla açıklanabileceği belirtildi.

Tek başına yaşayan yaşlı fertlerin yüzde 74’ünü yaşlı kadınların, yüzde 26’sını ise yaşlı erkeklerin oluşturduğunu, bu kapsamda da "Günlük Yaşam Aktiviteleri" verilerinin, yaşlı kadınların temel öz bakım ihtiyaçlarını karşılamada erkeklere göre daha fazla zorlandığını gösterdiği kaydedildi.

“Tek başına yaşayan yaşlı kadınlara yönelik evde bakım ve sosyal destek hizmetleri hayati”

Ayrıca, alışverişini kendi yapabilen erkeklerin oranının yüzde 71,7 iken kadınlarda bu oranın yüzde 41,7; parasal işlerini yapabilen erkek oranının yüzde 87,5 iken kadınlarda yüzde 63,2’ye düşmesi, “Bu veriler, tek başına yaşayan yaşlı kadınlara yönelik evde bakım

ve sosyal destek hizmetlerinin ne kadar hayati olduğunu kanıtıyor” şeklinde yorumlandı.

Verilere ilişkin yapılan değerlendirmede, şu ifadelere yer verildi:

“Daha uzun ama daha sağlıklı bir yaşam, derin bir yoksulluk riski, yalnızlık ve hiç bitmeyen bakım sorumlulukları... Tüm bunlar, Türkiye’de ‘yaşlanma’nın tek tip bir deneyim olmadığıнын altını çiziyor. Her yaş döneminde farklı nüfus gruplarının, farklı cinsiyetten bireylerin farklı beklentileri olduğunu hatırla tutarak, ihtiyaç ve beklentilerin ilk ağızdan saptanması önem taşıyor. Dünya ve Türkiye nüfusu hızla yaşlanırken, insana yaraşır bir yaşlılık için yaşlıları kendi yaşamlarının öznesi olarak gören ve bağımsız yaşamı destekleyen politikaların geliştirilmesi ve uygulanması önemlidir. Bu politikaların, savunuculuk yapan sivil toplum kuruluşlarının katkısıyla, yerel yönetimlerden başlayarak hükümet düzeyinde hayata geçirilmesi bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.”

Sonrakini Oku

GÜNDEM

Küresel Sumud Filosu’na ait 4 gemi seyrini sürdürüyor

GÜNDEM

İspanya, Gazze filosuna müdahale sonrası İsrail temsilcisini Dışışleri Bakanlığı’na çağırđı

GÜNDEM

İsrail’in Küresel Sumud Filosu’na müdahalesi... Dışışleri Bakanlığı kaynakları: El konulan teknelerdeki Türk vatandaşlarının durumu yakından takip ediliyor

Gündem

Ekonomi

Dünya

Yurttan

Bülten

Şirket Haberleri

Anka Review

Medya Ombudsmanı

Tarihçe

Değerlerimiz ve Yayın İlkelerimiz

Künye

İletişim

